

**N'hi ha per llogar-hi
cadires!**

- Revitalitzem l'eix Pere IV
- Ascensors al metro
- Andreu Meixide
- D'Enna a Ramon Turró
- Fora transformador

Editorials

ÍNDEX

EDITORIALS.....	3
Adéu, 2013!	
NXB, L41, ML4, TRAM...	
EN PORTADA	4
Eix Pere IV	
Ascensors... Els necessitem ara!	
La Rambla torna a estar de dol	
Fem Rambla o Parlem de la Rambla?	
La nova xarxa de bus al Poblenou	
HISTÒRIES DE BARRI.....	12
Data de caducitat	
DENÚNCIA.....	13
Volem zona verda. Fora transformador!	
MEMÒRIA I PATRIMONI.....	14
D'Enna a Ramon Turró	
ENTITATS.....	16
Estudiants a casa. Companyia a canvi d'allotjament	
La Flor de Drap	
GENT AMB VEU PRÒPIA.....	18
Andreu Meixide	
MEDI AMBIENT.....	20
Poblenou eco-eficiente	
EDUCACIÓ.....	22
La veritat sobre els Reis Mags	
El parc Les Culleres no és per a nens i nenes	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concertar hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concertar hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes no més aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:
 Adreça:
 Població: C.P.:
 Telèfon: @ mail:
 DNI:
 Quota anual: 17 € ☐ Quota de suport de € ☐
 Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:
 Codi:
 (Signatura)

Revista *El Poblenou* n.79
 Desembre 2013

Edició: Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Joan Maria Soler, Marc Dueñas, Sílvia Casorran

Col·laboradors: Elena Marzo, Esther Racionero, Pere Nieto, Andreu Isern, Eva Murgi, Tom DeForce, Oliver Style, Bea Parra, Lúcia Roca, Leila Cantamessa, Cynthia Emmi, Ana Lage i Núria Rius

Coordinació: Naia Hernández

Fotografia: Salva Clarós, Ana Lage, Joan Maria Soler

Il·lustracions: Manel Puyal, Miguel Oncinos

Portada foto: Salva Clarós (Festival Públic Poblenou)

Correcció: Josep Pascual

Disseny gràfic/maquetació: Joan Maria Soler

Impressió: Gràfiques Campàs

Publicitat: Sanjo (697 268 335)

Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotassinats, tret de l'Editorial i tot allò que està signat com a Redacció.

La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Adéu, 2013!

Estem a punt d'acabar un any, el 2013, que al Poblenou ha vist importants desencontres entre la ciutadania i el seu Ajuntament. El conflicte de la Rambla va tenir el seu moment culminant el 10 d'abril quan la gent va sortir al carrer a aturar les obres de la Rambla per forçar una consulta ciutadana sobre la remodelació del passeig. De forma igualment incomprensible, amb "l'orden y mando" el regidor del Districte havia decidit tancar la sala d'exposicions del centre cívic Can Felipa, decisió que va rectificar per l'oposició del veïnat. L'Ajuntament no ha sigut capaç de trobar una solució satisfactòria al problema dels assentaments abandonant les persones a la seva sort després dels desallotjaments. La maquinària municipal moguda pel regidor del Districte no ha anat amb miraments i ha iniciat algunes obres saltant-se els més elementals tràmits informatius, i fins i tot ignorant la Comissió Tècnica de Patrimoni, un consell consultiu que presideix ell mateix, i que no convoca des de fa dos anys.

L'any acaba amb expectativa de canvis pel que fa sobretot a obres, ara que el mandat ha sobrepassat l'equador. Les Glòries i Pere IV són les dues intervencions urbanístiques importants que canviaran coses al Poblenou en els propers anys. Curiosament el regidor Eduard Freixedes sembla retirat de les dues operacions més estratègiques del Districte. Però no tot és obra. Les inversions més importants que cal fer al Poblenou en els propers anys són en polítiques socials. A vegades associades a projectes urbanístics com el de l'eix Pere IV o a equipaments, i sobretot associades a iniciatives ciutadanes per a crear ocupació, gestionar el patrimoni i l'espai públic (pla buits i altres accions paral·leles), acció social des del Pla de Desenvolupament Comunitari Apropem-nos, solidaritat, etc.

Esperem que el 2014 sigui l'any dels pressupostos socials i també l'any de la implicació dels dirigents del Districte en l'acció de la ciutadania.

La Junta de l'AVVP

NXB, L41, ML4, TRAM...

Barcelona continua sobrepassant els límits de contaminants atmosfèrics admesos per l'OMS i per la Comissió Europea. La causa principal de la contaminació de l'aire és el trànsit de vehicles a tota l'àrea metropolitana, i sobretot a la ciutat. Les mesures que cal adoptar per combatre l'emissió de contaminants procedents dels escapaments dels vehicles de motor són competència de la Generalitat de Catalunya i també dels ajuntaments. Aquestes mesures s'han d'encaminar a reduir l'ús del vehicle privat en favor del transport públic col·lectiu, fomentant també l'ús de la bicicleta i el trajecte a peu. Per altra banda, cal accelerar la substitució del parc mòbil amb motor de combustió per tecnologies més eficients i lliures d'emissions com el vehicle elèctric.

Tot i que a Barcelona es fan esforços amb la introducció de vehicles més eficients a la xarxa d'autobusos, i també amb l'extensió de la xarxa de carrils bici com la molt recent ampliació del carril del carrer Pujades, les polítiques de canvi de model de mobilitat a la ciutat estan lluny encara d'aconseguir millores que resolguin la mala qualitat de l'aire que respirem. Aquest objectiu hauria de ser una prioritat perquè en depèn la salut de les persones.

Una mostra dels avenços contradictoris en matèria de mobilitat és l'encara inexistent pla per unir

els tramvies per la Diagonal, una obra que faria canviar els hàbits de mobilitat a milers d'usuaris actuals del cotxe o la moto. Dissuadir l'ús del cotxe i la moto ha de ser l'objectiu prioritari. El Poblenou és probablement l'àrea de la ciutat més desatada per la introducció de la nova xarxa bus. Cap de les noves línies ortogonals dona servei al centre del barri. Per contra, l'eliminació d'una part de recorregut de la línia 41 està representant un empitjorament del servei per a una part del veïnat perquè l'alternativa ortogonal no proporciona la velocitat i la comoditat promeses. A això cal sumar-hi els déficits de la L4 del Metro, encara pendent d'ampliar els accessos a les estacions i posar-hi ascensors. El Poblenou continua tenint déficits de mobilitat que no es poden deixar sense solucionar, més encara tenint en compte que el Regidor del Districte dirigeix també el Departament de Mobilitat de l'Ajuntament. En concret, demanem al Regidor i a TMB que analitzin amb detall (enquestes a usuaris) com està afectant el canvi de la línia 41 a la nova H16, possibilitant l'opció de mantenir el recorregut anterior de la línia 41 (encara que sigui amb una menor freqüència), i exigim l'adequació de les estacions de Poblenou i Ciutadella - Vila Olímpica per tal que siguin accessibles i segures.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

Eix Pere IV: impulsant la transformació urbana i social al Poble Nou

El carrer Pere IV, avui molt degradat i sense vida, evidencia la fi d'un model que ha perdut vigència. És, per tant, un lloc de canvi. Una oportunitat per canviar la manera de fer ciutat i el model de desenvolupament. La transformació cap a un nou escenari de futur parteix d'uns altres valors que han de superar l'estancament actual que és fill, entre altres coses, de la crisi financera i l'economia especulativa, de l'escletxa de la bombolla immobiliària, del baix perfil del model participatiu i democràtic, de l'insostenible creixement econòmic, del repartiment injust.

La transformació del carrer, que sens dubte constitueix l'espina dorsal del barri del Poble Nou, serà possible activant els recursos existents per donar-los valor. I fer-ho des dels mateixos agents que hi són presents: les persones que hi viuen, el comerç, els artistes i agents culturals, les empreses i les institucions. Tothom que cregui que el canvi consisteix a reprogramar els espais vacants, és a dir, els solars buits, les naus industrials sense activitat, les botigues tancades. El canvi abraça també el model de mobilitat, més centrat ara en el trajecte a peu i amb bicicleta, i amb menys cotxes. L'escenari de canvi també apunta cap a activitats culturals, activitat productiva tecnològica, i també tallers i petites manufactures i serveis de proximitat; empreses d'economia social i activitats adreçades a la construcció i manteniment del propi territori dutes a terme pels mateixos residents. Un canvi que

ha de portar més densitat de residents sobretot al sector Besòs, avui despoblada, i en conseqüència més habitatge assequible.

El punt de partida: els recursos

Pere IV, donada la seva situació central privilegiada i la llarga tradició històrica des del segle XVIII fins a l'actualitat, conté els recursos i el potencial per transformar-se. El pla per a la revitalització social, cultural i econòmica de Pere IV es proposa activar els valors patrimonials de Pere IV, recuperant els grans recintes industrials patrimonials del carrer, i la quarantena llarga d'edificis catalogats que es vinculen per proximitat al llarg de l'eix. Alguns d'ells de la importància de Can Ricart, declarat bé cultural d'interès nacional, o La Escocesa, amb la qualificació de bé cultural d'interès local.

El paisatge urbà en els seus més de tres quilòmetres de llarg és un recurs en si mateix on cal intervenir i caracteritzar perquè és un element d'identitat que suma valor cultural i urbà al Poble Nou. El projecte d'urbanització que empenirà properament l'Ajuntament és una acció imprescindible per a la dignificació i la recuperació funcional de Pere IV. Però és també un repte aconseguir que la modernització de la via respecti el fort caràcter del llegat històric que és com una superposició de diferents capes de paisatge. La intervenció d'urbanització no ha de desfigurar ni amagar el caràcter de carrer i els valors formals i paisatgístics de Pere IV.

Les fàbriques de creació, tallers d'artistes i centres culturals formen un dels actius més destacats per la colonització de noves activitats, donada la implicació de col·lectius d'artistes al barri com a actors de canvi. La revitalització passa també per activar recursos com els equipaments: Oliva Artés, amb el programa de la ciutat industrial i contemporània del Muhba; La Pau i Justícia, amb la Sala Beckett; Can Ricart, amb el programa tecnològic de la UB; i Ca l'Alíer, amb les tecnologies de la ciutat intel·ligent.

A Pere IV hi ha un nombrós inventari de solars sense edificar, i espais i edificis buits o obsolets tant públics com privats que cal activar. L'espai disponible és el principal recurs per generar valor econòmic mitjançant activitats d'iniciativa ciutadana. Per activar aquests recursos avui ociosos cal reprogramar-los per fer possible la seva utilització temporal amb activitats d'iniciativa social destinades a crear llocs de treball per a persones del barri, sobretot les que tenen major risc d'exclusió. La reprogramació d'espais demana arribar a acords entre els promotors socials, els propietaris –ja siguin públics o privats– i agents diversos. Pere IV pot ser un bon camp d'experimentació en la cooperació per flexibilitzar normatives urbanístiques i administratives, assajar acords de cessió temporal i realitzar projectes econòmics amb creació d'ocupació local amb beneficis també locals.

El darrer recurs és el treball local i la contribució del coneixement i la gestió local al servei de la transformació. La implicació de la ciutadania des

El 26 de novembre passat un nombrós grup d'entitats, associacions de veïns i agents socials i culturals diversos del barri es van reunir al centre d'art La Escocesa per debatre les bases d'un pla de revitalització social, cultural i econòmica a l'eix Pere IV.

La iniciativa, que parteix de la pròpia ciutadania, es proposa aprofitar el projecte d'urbanització del carrer que iniciarà les obres la primavera que ve per impulsar una transformació no només física sinó de model de desenvolupament urbà que impliqui les persones.

de la capacitat d'acció i dinamització de les entitats i de les organitzacions ciutadanes. La capacitat de generar idees i de gestionar-les a partir de la xarxa ciutadana és un valor afegit que anteriorment no s'ha explotat prou. Al Poble Nou hi ha una xarxa associativa potent i cohesionada amb capacitat mobilitzadora que respon a un sentit d'identitat local que està disponible per generar acords, facilitant un clima de confiança i entesa facilitador de projectes.

Escenari de futur

Pere IV és un lloc de canvi. La transformació que es vol impulsar apunta cap a un escenari de futur que en alguna mesura ja ha començat. Les propostes responen al trànsit de l'antiga carretera cap a l'eix cívic. De La Escocesa a la fàbrica de creació. Del concessionari de cotxes i les benzineres al taller i lloguer de bicicletes, i la recàrrega de vehicles elèctrics. De la Pau i Justícia a la Beckett.

Salvador Clarós

La reforma urbanística

L'Ajuntament de Barcelona ha presentat un projecte de transformació de l'Eix Pere IV a partir de criteris expressats a la jornada de participació que es va celebrar l'11 de juny passat. El document planteja una proposta d'urbanització de tot el carrer, però se centra en el tram que va de Roc Boronat a Bilbao, amb la idea d'iniciar les obres per aquell tram a partir d'abril de 2014.

A criteri de l'Associació de Veïns, la proposta és insuficient per a una veritable transformació i revitalització de Pere IV donat que només escomet l'obra física. L'instrument a través del qual es vol actuar no permet fer les reformes urbanístiques de replantejament de l'edificació, l'habitatge, la modificació del Parc del Centre, la promoció d'activitat econòmica,

etc. Reformes que són imprescindibles per tornar la vida i l'activitat al carrer Pere IV més enllà del carrer Bilbao i fins al Besòs. El que sí que fa la proposta és dissenyar una nova secció de carrer, restant carrils de circulació de cotxes per donar la prioritat al vianant, amb voreres de molta més amplada, i a la bicicleta, amb un carril bici de doble sentit que recorre l'eix de punta a punta.

L'Associació de Veïns ha advertit que si bé els canvis de rol en la mobilitat són imprescindibles, Pere IV no ha de perdre el seu caràcter de carrer, i ha de mantenir i potenciar el paisatge fruit de l'acumulació seqüenciada d'edificis, espais i activitats diverses que dibuixen al bell mig del barri del Poble Nou un paisatge singular, modulad pel pas

del temps. L'advertiment vol evitar una reinvençió artificiosa que desdibuixi el model de carrer, que és el que és en definitiva Pere IV.

La recuperació del traçat de Pere IV pel Parc del Centre és un altre dels punts crítics amb la proposta municipal. Si bé la proposta parla de reobrir Pere IV entre la Diagonal i Bac de Roda, no ho aconsegueix ja que tan sols la insinua sense portar-la fins al final. Perquè Pere IV torni a recuperar la seva continuïtat, cal estendre tant els vials de circulació, com el carril bici, com les voreres en el seu trajecte pel Parc. Cal anul·lar definitivament l'actual tram de Cristóbal de Moura que porta ara el trànsit, per reconduir-lo novament pel seu traçat original.

Ascensors a les estacions de metro de la L4 de Poblenu i Ciutadella / Vila Olímpica

Els necessitem ara!

Al barri del Poblenu tenim la pitjor línia de metro de la ciutat de Barcelona, la L4, entre altres moltes mancances de transport públic. A més a més, a les estacions de Poblenu i Ciutadella / Vila Olímpica les prop de 9.000 persones que accedeixen a diari a cada una de les estacions (uns 36.000 viatges conjuntament, si comptem els trajectes d'anada i tornada), no hi tenim ni ascensors ni sortida d'emergència en cas de necessitat d'evacuació.

Els projectes dels ascensors estaven contemplats per la Generalitat i fa anys que haurien de ser-hi, però la falta de diners –com a conseqüència d'haver prioritzat infraestructures faraòniques– fa que ara les estacions amb més demanda en aquesta zona siguin les que no són accessibles (i ni tan sols es disposa d'un calendari d'execució de les obres).

No importa que Catalunya hagi estat pionera en matèria d'accessibilitat (Decret 100/1984, de supressió de barreres arquitectòniques, capdavanter quant al contingut i a la concepció d'accessibilitat; Llei 20/1991,

de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques –amb un extens capítol d'aplicació al transport, les anomenades BAT o Barreres Arquitectòniques del Transport–; el reglament d'aplicació de la Llei 20/1991, el Decret 135/1995, de 24 de març, que conté el Codi d'accessibilitat de Catalunya), ni tampoc que Barcelona aprovés en l'àmbit municipal el Pla

d'Accessibilitat de Barcelona 1996-2006. Les obres noves relatives als sistemes d'accessibilitat vertical –ascensors i escales mecàniques– són finançades pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. La desapareguda empresa pública GISA era qui s'encarregava de les obres. Ara sembla que no se'n faci càrrec ningú.

Cal reconèixer que en els darrers anys s'ha fet un esforç inversor en la construcció d'ascensors a tota la xarxa de metro: el 80% d'estacions (111 de 138) té ascensor; la resta està en obres o en projecte d'execució. El problema rau en el fet que aquesta 'resta' amb projecte d'execució sembla que hagi entrat en via morta. Segons indica el Pla Director d'Accessibilitat Universal de TMB (maig 2010), l'any 2009 les obres de millora de l'accessibilitat a les estacions de la xarxa de metro havien representat una inversió de 390,97 M€. La inversió prevista en actuacions no iniciades representava 124,21 M€. Aquestes actuacions no iniciades sembla que són les que han caigut en l'oblit i, per cert, la xifra total és equivalent al cost que

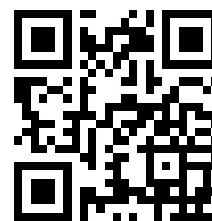
ha representat l'edifici de la Grapadora (DHUB) per al nostre Ajuntament.

L'any 2007 es va arribar al 100% de la flota d'autobusos de TMB accessible (1.080 unitats). Quan podrem celebrar el mateix èxit de la xarxa de metro?

Des de la Comissió de Mobilitat del Poblenu s'ha iniciat una recollida de signatures per reclamar l'accessibilitat a les estacions de metro pendents de remodelar al barri, així com també per exigir el compliment de les mesures de seguretat. Si vols signar pots accedir a la pàgina web de recollida de signatures mitjançant el codi QR, o bé visitar el web de l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenu (www.elpoblenu.cat), on trobaràs l'enllaç per accedir-hi (<http://goo.gl/2ewwHC>). També ens trobaràs alguns dies del mes de desembre i gener recollint signatures a les estacions mateix. Si vols ajudar en la recollida de signatures, posa't en contacte amb l'Associació.

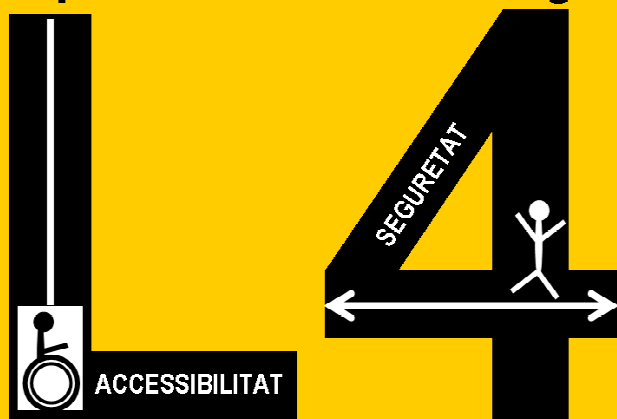
Demaneu que la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona arribin a un acord per prioritzar aquestes actuacions que garanteixen el dret a la mobilitat. VOLEM ELS ASCENSORS, ARA!

AVVP

Signa per demanar que posin ascensors en el metro
www.elpoblenu.cat
<http://goo.gl/2ewwHC>

Aquesta estació és iL·leg4l!

Per què no hi ha ascensors i una segona sortida d'evacuació?

L'aigua amb què has crescut

L'aigua de la teva vida

Segurament no t'has parat a pensar-ho, però cada dia centenars de professionals es preocupen perquè, cada vegada que obris l'aixeta, no et falti l'aigua que necessites. Darrere la preparació d'un biberó per al teu nadó o del menjar que fas hi ha un equip d'experts que vetlla per una aigua de qualitat i que ha fet de la seva gestió un referent mundial.

DESCOBREIX TOT EL QUE VOLS SABER DE L'AIGUA DE LA TEVA VIDA A

aiguesdebarcelona.cat

diagonal mar
ABOGADOS

El asesoramiento personal y profesional que necesita

Derecho Administrativo
Derecho Civil
Derecho Laboral
Derecho Mercantil
Asesoramiento fiscal y contable
Gestión de Patrimonios Inmobiliarios

Consúltanos sin compromiso

C/ Llull, 321-329 (Edificio CINO) · 08019 Barcelona
tel. +34 93 553 07 68 · info@diagonalmarabogados.com

La Rambla torna a estar de dol

Enderroquen un edifici de començament del s. XX en un dels fronts tradicionals més complets que queden a l'emblemàtic passeig del Poblenou

Fa poques setmanes va desaparèixer –van enderrocar– l'edifici del núm. 61 de la Rambla, on hi havia hagut la coneguda botiga de modes Nicolau. Sembla que la jubilació del propietari d'aquell comerç que ocupava la planta baixa va ser la circumstància desencadenant del procés de demolició de l'edifici que és propietat de la família Alcover, coneguts industrials del barri.

És una pèrdua sensible per a la Rambla ja que aquella edificació de planta baixa i pis, que datava de l'any 1908 (una de les primeres aixecades a la Rambla), que ocupava una superfície de 283 metres quadrats, formava part d'un dels fronts de façana tradicional continu més complets de la Rambla, comprnent des del núm. 61 fins al 75 amb l'única excepció de l'edifici de la perruqueria Compte.

El valor paisatgístic, doncs, era innegable. Tot i no tenir valors arquitectònics gaire destacables, cridava l'atenció pel fet de tenir tan sols planta baixa i pis, amb una façana expressiva amb elements ornamentals a la llinda de portes i finestres, i també un coronament de la façana d'una gran modulació. Destacava la balconada amb barana de ferro i els esgrafiats ornamentals, propis de l'època que va ser construït.

Amb tot, l'edifici no gaudia de protecció patrimonial més que la derivada del pla de protecció del casc antic (MPGM en l'àmbit del casc antic del Poblenou, aprovada l'octubre de 2009) que qualifica aquella finca i les contigües de front tradicional. Les normes urbanístiques de la citada MPGM estableixen els nivells de protecció patrimonial i urbanística amb l'objecte d'identificar i protegir edificis i conjunts rellevants, conservar el caràcter general del Poblenou i afavorir les actuacions de rehabilitació en front de les de substitució. La finca enderrocada formava part d'un paisatge urbà amb valors d'identitat en el procés de formació del Poblenou antic. No obstant això, ha prevalgut, pel que es veu, la voluntat del propietari d'enderrocar-lo completament per aixecar en el seu lloc una construcció nova que podrà desenvolupar tot l'aprofitament urbanístic que és de PB+5 (l'edifici enderrocant era de PB+1), amb una alçada màxima de 21,30 m.

Pel que es pot veure, l'interès de la propietat per executar l'aprofitament urbanístic s'ha imposat a l'interès del patrimoni comú de la ciutat, en aquest cas, de la Rambla. Com diu el poema de Quevedo, "poderoso caballero es don dinero". És de suposar que l'enderroc s'ha fet amb l'autorització municipal que no haurà pogut o sabut proposar altres so-

lucions menys lesives per al patrimoni atès que a les normes urbanístiques de la modificació puntual del PGM en l'àmbit del casc antic del Poblenou s'admet la possibilitat d'executar l'edificabilitat potencial dels edificis situats en fronts tradicionals. Es permeten, per tant, les obres de nova planta o substitució, però a condició que el nou edifici respecti criteris compositius arquitectònics de façana de l'element substituït, garantint la seva bona integració en el paisatge més immediat. Cal destacar que la finca contigua, el núm. 63, és un edifici catalogat.

En aquests casos, el que cal defensar abans que la demolició integral és la conservació almenys de la façana per tal que la nova edificació prengui un referent tipològic que assegurí el bon encaix paisatgístic. En qualsevol cas, és obligatori abans de la demolició fer aixecaments planimètrics, estudi fotogràfic, i una memòria completa de l'element enderrocant.

El que si que és una realitat és que la Rambla va perdre patrimoni. A la pèrdua de qualitat del paviment, s'hi afegeix l'apropiació del passeig per les terrasses de bars i restaurants, i també la desaparició progressiva de la memòria dels seus orígens plasmada en els seus edificis més antics. Una llàstima!

Redacció

Fem Rambla o Parlem de la Rambla?

El districte de Sant Martí ha presentat un procés participatiu. El seu nom és "Parlem de la Rambla del Poblenou?" Aquest procés s'engega quan fa més de sis mesos que els veïns i veïnes estem fent un procés intens, obert i molt ben valorat sota el nom de "Fem Rambla". Diuen que el nom no fa la cosa, però en aquest cas s'ajusta molt a la realitat. El del procés municipal està en interrogant i planteja com a objectiu "parlar". El del procés veïnal és afirmatiu i té com a objectiu "fer", construir. L'Ajuntament vol conèixer opinions; nosaltres, veïns, veïnes i entitats, volem ser protagonistes del futur del nostre barri.

Però les diferències en el títol serien una anècdota o un recurs literari si es quedessin aquí. El procés veïnal ha estat públic i obert a tothom. El procés municipal s'adreça a grups específics i limitats en la seva assistència. El procés veïnal ha durat uns vuit mesos, el procés municipal durarà una tercera part. El procés veïnal ha generat espais de debat sobre les propostes. El procés municipal no preveu el debat fora del dia de la sessió; nosaltres debattem, ells ens escolten. I una cosa que des de fa temps denunciem: ¿es pot fer un procés participatiu sobre la rambla del Poblenou i presentar-ne les conclusions el mes de març, quan es preveu començar obres el mes de febrer? Perquè el Districte ha decidit fer les obres del tram entre Taulat i Fernando Poo, ignorant que com a barri demanàvem tot el tram fins al passeig Calvell i a més ho pensa fer sense debat.

El procés Fem Rambla ha estat, malgrat els errors lògics de qualsevol procés, un exemple d'una nova forma de participació ciutadana. Gent del barri que decideix apoderar-se per construir una proposta d'espai públic i una manera d'entendre el barri. I a més l'ha dut a terme gent d'entitats arrelades al barri, gent que no participa d'aquestes entitats i professionals del món de l'urbanisme i la participació ciutadana. ¿Com es pot plantejar un procés participatiu a un barri sense haver-ho acordat amb la Coordinadora d'Entitats, l'AVV o el grup de treball de Fem Rambla? ¿És una bona manera de

començar un procés participatiu fer arribar la informació abans a la premsa que als agents més actius del barri?

El procés Fem Rambla no ha estat una mirada unidireccional de com volem el carrer i l'espai públic. Ha estat un debat intens de temes tan diversos com l'espai per a les bicicletes, l'oportunitat de la plataforma única o mantenir l'actual configuració, quin ha de ser el millor paviment, si cal tenir unes rodes amb tanta inclinació... i també, com és lògic, un debat sobre com podem aconseguir una Rambla amb més espai públic per a la gent i no sols per a les terrasses i una Rambla on els veïns i veïnes puguin descansar.

Qualsevol demanda d'opinió a la ciutadania s'ha de valorar. Però això no pot amagar que el procés es planteja en un moment inadequat, és limitat i és una resposta inadequada a un procés participatiu de molta gent del Poblenou. I podríem dir que aquest és

un procés engegat per l'Ajuntament, però també sabem que molta gent dins de l'Ajuntament és conscient de la patinada. Fem Rambla seguirà endavant, treballant per garantir la participació ciutadana del màxim de gent del barri, presentant un document final, aprovat per Assemblea el 10 de desembre, i lliurant les conclusions al Districte perquè les incorpori en les seves actuacions. Som fermes en la defensa del nostre procés però també hem estat conscients, sempre, de la necessitat de no tancar cap porta. El Districte diu que farà deu reunions monogràfiques i que aquestes seran deu mirades de la Rambla i que la de Fem Rambla serà una onzena mirada. ¿Pot equiparar-se una reunió d'un parell d'hores amb un procés participatiu obert, professional i rigorós de vuit mesos de durada?

Que s'ho facin mirar!

Pere Nieto

La nova xarxa de bus al Poblenou

El 18 de novembre comença la segona fase d'implantació de la nova xarxa de bus (NXB). El propòsit de la NXB és racionalitzar els recursos emprats pel servei d'autobús de la ciutat (110 línies convencionals i un miler de vehicles), de forma que s'optimitzi el temps de viatge (en l'actualitat les línies de bus convencionals són molt lentes, amb velocitats d'11 km/h) i aconseguir millorar les connexions entre els diferents barris de la ciutat. Això es preveu possible amb la implantació de 28 noves línies d'altres prestacions que segueixen itineraris tan rectilinis com sigui possible i amb infraestructura que dona la prioritat al servei d'autobús. La nova xarxa s'aprofita de la malla ortogonal de l'Eixample amb traçats en la direcció mar-muntanya i altres direcció Besòs-Llobregat, de manera que simplifica qualsevol itinerari reduint-lo a la combinació de dues línies mitjançant un transbordament, de forma semblant a com funciona la xarxa del metro. La NXB serà molt més comprensible per als ciutadans. Els transbordaments han de ser àgils i directes, per la proximitat de les parades i per l'elevada freqüència de pas de la NXB, que ha de ser segons està previst de 5 a 8 minuts entre les 7h i les 21h en dies feiners. A les 28 línies d'altres prestacions s'hi sumaran 62

línies convencionals amb recorreguts més locals i complementaris.

En total en aquesta segona fase s'implanten 5 línies noves, 3 d'horitzontals i 2 de verticals. D'aquestes, al Poblenou l'afecta en especial la nova H16 (Paral·lel – Fòrum), línia que relligarà tot el front litoral, alhora que retallarà les línies existents que fan recorreguts coincidents amb la nova. És el cas de la línia 36 que ara finalitzarà a l'Hospital del Mar; de la línia 14, que acabarà a Pla de Palau enlloc de Vila Olímpica; i de la línia 41 que finalitzarà al cementiri del Poblenou, eliminant el recorregut coincident fins al Fòrum.

El cas de la línia 41 està aixecant algunes protestes no desenraonades. El 41 és la primera línia amb bona freqüència (una de les millors del barri) que queda escapçada per la implantació d'una línia d'altres prestacions, la H16 de la NXB, que tindrà segons es preveu una freqüència encara millor. No obstant això, el recorregut del front marítim fins al centre de la ciutat es feia amb el 41 sense transbordaments, i ara cal fer-lo amb un transbordament, canviant de la H16 a la V17 (Carmel-Port Vell) a Correu. Els

usuaris del 41 es poden sentir penalitzats amb el canvi, sobretot mentre la NXB no estigui plenament implantada, garantint la freqüència de pas entre els 5 i els 8 minuts. Probablement és més còmode fer un trajecte sense haver de transbordar, però la nova xarxa bus comporta el fet d'assumir que la majoria de trajectes requereixen d'un enllaç, fet que no hauria de representar cap problema si realment augmenta la freqüència de pas i millora la velocitat comercial.

El Poblenou és un barri discriminat en la connexió amb transport públic amb la ciutat

Només cal observar un plànol de transport públic de Barcelona per veure el greuge comparatiu que pateix el Poblenou respecte de la resta de la ciutat. Tenim la pitjor línia de metro (L4), amb una connectivitat dolentíssima amb altres línies de metro i sistemes ferroviaris, i sense ascensors ni sortides d'emergència a les estacions de Poblenou i Ciutadella / Vila Olímpica, les que tenen un major ús. En relació amb l'autobús, tenim probablement la pitjor línia de tota la ciutat, la 141 (per la qual s'han recollit signatures demanant-ne la millora en nombroses ocasions), que algun dia s'hauria de reconvertir a la H14 de la NXB.

I en relació amb la NXB, observant el nou plànol es conclou que tornem a estar 'abandonats' ja que no tenim ni una sola línia vertical i només una nova d'horitzontal, la H16. El tramvia, que per al Poblenou se-

ria un magnífic mode de connexió a través de la Diagonal amb l'altre extrem de la ciutat, es troba en via morta perquè el govern municipal l'ha tret de l'agenda política.

Des del Poblenou reiterem la nostra situació desfavorable amb relació al servei de transport públic i demanem una especial sensibilitat a l'hora d'aplicar mesures que poden empitjorar en part el servei existent.

Donat que la implantació de la nova xarxa bus s'anirà fent per fases, fet que està retardant el resultat mateix de la seva implantació i que fins i tot pot generar dubtes de la seva eficiència mentre el sistema no estigui articulat com una veritable xarxa, cal estudiar mesures de transició que en el cas de la línia 41 permeti la coexistència amb itineraris parcialment coincidents. Una proposta seria perllongar la línia 41 novament fins al front marítim o el Fòrum sense augmentar el material mòbil, de manera que, tot i que les freqüències d'aquesta línia es vegin perjudicades, els seus usuaris puguin decidir temporalment entre utilitzar un servei amb alta freqüència (H16) i fer transbordament en cas necessari o bé tenir una línia directa al centre (41) tot i que amb un interval pitjor de pas.

La lentitud amb què s'està implementant la NXB deixa el Poblenou en una situació de pobresa pel que fa a la connectivitat amb els altres indrets de la ciutat. Donat que la línia 141 és una de les pitjors de la ciutat, s'imposa la seva conversió en la nova línia H14 sense més demora, així com també una de les verticals en substitució del 92 o del 71.

AVVP

Una proposta seria perllongar la línia 41 novament fins al front marítim o el Fòrum

GELATERIA **FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA**
casa fundada l'any 1912

Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

Dr. José Fco. López Alias

DIAGNÓSTICO + PRESUPUESTO GRATUITO

Rbla. del Poble Nou, 157-159 1º1º
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

FARMACIA LOPERENA GIRO

TEL 93 307 15 17
MARIA AGUILO / PUJADAS

DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALS
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - ELIXIRS FLORALS

CLINICA VETERINARIA POBLENOU

TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN

HORARI: diàluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

www.centremedicpoblenou.es

CENTRE MÈDIC POBLENOU

CERTIFICATS MÈDICS - PERMIS DE CONDUIR - ARMES - SEURETAT NÀUTICS - ESPORTIUS - GRUA OFICIALS DE TOTES CLASSES

Llull 175 pral. 2a. (cantonada rambla)
08005 BARCELONA Tel. 93 485 41 77

Villarroya
SABATERS DES DE 1870

Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

COPI RAPIT

Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN

PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
SERVEI DE FAX

el vinyet

Rambla Poblenou, 66

ÒPTICA traver

Cf. Puigades, 194 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

francesc creixell
PERRUQUERS

C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

Data de caducitat

HISTÒRIES DE LA PUTA CRISI 15 (al Poblenou)

—Aquest iogurt ha caducat —observa el Pere.
—La caducitat és relativa —respon la Berta—, el nostre matrimoni també podia haver caducat.

En Pere i la Berta no es divorcien. Han decidit continuar i, encara que deu anys de convivència els pesen, lluitaran plegats per tirar endavant. Val la pena intentar-ho pel Joel i perquè en realitat encara s'estimen. No ha estat fàcil, gens ni mica, perquè aconseguir un diàleg amb el Pere és una tasca complicada. Sempre que la Berta diu de parlar, tot just ell es recorda que ha de baixar a comprar tabac i es posa la jaqueta. Quan deixarem de fumar?, pregunta llavors ella.

Finalment, però, han estat capaços d'entendre's i han promès fer el possible per evitar malentesos. Sobretot des que el Pere es va quedar sense feina, un dia que, mort de ràbia per l'explotació laboral que patia ell mateix i els seus companys, va amenaçar el seu superior amb fotre el camp cap a la Xina, tot convençut de trobar allà bones oportunitats de futur. La resposta va ser ràpida. El van plantar al mig del carrer i van tenir la mala llet de recomanar-li uns curssets de xinès per a aturats.

La vida continua, diu la Berta, i més ens val canviar el xip i superar els obstacles sense histerismes, deixant de banda exigències.

Des de fa uns quants dies, pels volts de les nou del vespre, és la pròpia Berta qui es recorda de baixar a comprar tabac i es posa la jaqueta.

—Per què agafes el carret de la compra? —pregunta el Pere.

—Aprofito el viatge per endur-me les deixalles. Em sento millor si em prenc la molèstia de reciclar.

És veritat que la Berta recicla, però no només les deixalles. També el menjar.

Ja fa mesos que els veu. Una pila de gent esperant que tanqui el súper per abordar els contenidors plens de menjar caducat. La Berta no té manies i un dia que va obrir la nevera i va comprovar que no tenia sopar ni per al seu fill, va decidir provar-ho. Va aconseguir uns quants iogurts, formatgets, pomes i unes cuixes de pollastre que la Berta va fer amb patates. Aquell dia, el Pere i el Joel van omplir l'estomac i van llepar-se els dits.

De gana, no es moriran. Amb feina o sense feina. A la Xina o al Poblenou, menjaran cada dia.

És una vergonya que es llenci aquest menjar, pensa la Berta, el podrien regalar a la gent necessitada i així no ens veuríem en el tràngol de furgar les escombraries.

Hi ha altres súpers que tanquen els contenidors amb clau o que ruixen l'interior amb substàncies tòxiques perquè ningú no hi foti la mà. Diuen que fa lleig veure la gent com remena.

Avui la Berta torna contenta perquè ha aconseguit miraculosament unes costelles de xai i unes rodanxes de rap. Demà dinaran com déu mana, i el Pere, ignorant, li pregunta:

—Quan deixarem de fumar?

Elena Marzo

www.elena-marzo.blogspot.com

Els veïns reclamen la desaparició definitiva de la subestació transformadora de Sant Joan de Malta

Ja fa tres anys que l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou reclama una zona verda en el solar entre els carrers de Castella i Sant Joan de Malta, on encara hi ha la subestació transformadora d'Endesa, avui innecessària després de la construcció de la nova subestació del carrer Tànger. El solar que ocupa la vella infraestructura ja té aquesta qualificació. Per això, ja en l'anterior mandat municipal es va arribar a l'acord d'indemnitzar FECSA (Endesa), la companyia propietària, pel seu tancament. Aquest fet no comporta

cap problema de subministrament, ja que el servei que està donant actualment, quedaria absorbit per la nova subestació del carrer Tànger.

L'actual govern municipal no ha previst l'execució d'aquesta obra en el Pla d'Actuació del Districte (PAD) del període vigent. Per aquesta raó l'Associació de Veïns ha promogut una recollida de signatures entre la ciutadania, amb una resposta molt favorable —de moment ja se n'han recollit més de cinc-centes— sobretot de l'escola Sant Martí i de veïns del voltant. La inauguració de

l'escola ha fet més evident que mai la necessitat de recuperar la zona verda per a esbarjo de nens i nenes de l'escola i del barri en general.

L'Associació de Veïns ja ha demanat reunir-se amb el regidor Eduard Freixedes per parlar del futur del solar.

Redacció

Signa per donar suport a aquesta petició
www.elpoblenou.cat

En record del Fèlix Per a vosaltres: Tere, fills i néts

Després de molts anys de lluita per la vida, el dia 4 de novembre en Fèlix Crugeira ens va deixar. Sempre va ser un exemple de vitalitat. Recordem bé el seu coratge despreocupat, fa uns anys, després del trasplantament. L'esforç per mantenir el cos actiu i en forma amb la seva passejada matinal, traient importància a la gravetat del propi fet.

Fèlix, el teu pas per l'associació de veïns va ser important. Soci fundador i membre de junta durant molts anys, vas treballar de forma activa

en la consolidació del que en aquests moments és la nostra entitat, amb el teu llenguatge planer, sense grans discursos i sempre al costat de la gent; present en totes les activitats del barri, col·laborant en tot el que podies des de la senzilla, clara, ferma i sincera manera teva de dir les coses pel seu nom.

T'agraïm l'amistat i l'exemple que ens has donat a tots nosaltres.

Junta de l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Cada solució tan individual com tu

Al servei de la gent del nostre barri i de l'esforç de les seves persones i empreses.

• Assessorament • Prevenció • Negociació • Mediació • Defensa

TESSAL Pymes
TESSAL Entitats
TESSAL Persones
TESSAL Laboral

TESSAL Banking
TESSAL Patrimoni
TESSAL Protecció Discapacitats
TESSAL 3.0

GABINET JURIDIC TESSAL
ajustem solucions legals

C/Perú 40-44, esc. 2, 2ª A • T+34.93.486 94 51 • F+34.93.486 94 52
info@tessal.com • www.tessal.com

D'Enna a Ramon Turró,

una referència històrica

General Manuel de Enna y Sas

Els noms dels carrers i de les places on vivim, els topònims en general, són elements que ens donen identitat i alhora ens traslladen a altres temps.

Analitzem per exemple el carrer Ramon Turró. Per què es va posar aquest nom a un carrer important del Poble nou? Qui era Ramon Turró? Una cerca a través d'Internet al nomenclàtor de carrers de l'Ajuntament de Barcelona, ens dona aquesta informació:

Nom: Ramon Turró, carrer de

Descripció: Ramon Turró i Darder (Girona, 1854 - Barcelona, 1926). Biòleg, filòsof i periodista. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans; president de les societats de Biologia i de la Catalana de Filosofia de Barcelona, i director del Laboratori Microbiològic.

Data Aprovació: 20/12/1979

Noms anteriors: Enna

Districtes: SANT MARTÍ (10)

Com veiem, la informació del nomenclàtor ens explica qui era Ramon Turró, però no aclareix quina relació tenia amb el Poble nou. Al llibre *Els carrers del Poble nou* publicat per l'Arxiu Històric del Poble nou, l'any 1982, hi trobem una petita explicació del nom de cada carrer. Del carrer Ramon Turró diu:

Ramon Turró i Darder (Girona, 1854-Barcelona, 1926), biòleg i filòsof, va dirigir el Laboratori Municipal que

hi havia a l'inici del carrer i va ser un personatge destacat en la lluita contra la febre tifoide del 1914.

Ramon Turró, doncs, va treballar al Poble nou dirigint el Laboratori Municipal al mateix carrer que més endavant portaria el seu nom, com a mostra de reconeixement per la seva tasca.

Darrer terç segle XIX	Enna
Agregació (1897)	Enna
Dictadura Primo Rivera (1923)	Enna
2a República (1931)	Ramon Turró
Franquisme 1939-1975	Enna
Ajuntament democràtic (1979)	Ramon Turró
Nom actual (2004)	Ramon Turró

El nomenclàtor de carrers ens informa també del nom antic del carrer, carrer d'Enna, sense més dades. Quin significat té la paraula Enna? A qui o a què es refereix? Es tracta del volcà sicilià? El nom del volcà s'escriu amb t i a més, quina relació podia tenir amb el Poble nou? És cert que de vegades els noms de determinats carrers segueixen una mateixa

temàtica. Posem per cas, al Guinardó hi ha el carrer del Telègraf i, prop d'aquest, el carrer Varsòvia, que fins fa pocs anys es deia carrer del Telèfon. Al Poble nou, però, no hi ha noms de carrers que siguin volcans.

Internet ens informa d'alguns significats de la paraula Enna. Enna és un nom de dona, una ciutat i província de Sicília, el nom d'un poble que hi ha prop d'Oscà... Pel que semblava havia de tractar-se d'un topònim. Remirant el llibre sobre els carrers, al qual m'he referit anteriorment, concretament dins l'apartat de l'estudi toponímic, apareix una gràfica que permet saber com s'ha anomenat el carrer des de finals del segle XIX fins a l'actualitat.

Per què aquests canvis alternatius?

Una primera ullada a la gràfica ens fa veure que hi ha una relació entre el nom del carrer i el règim polític de cada període. Si ens fixem en la conjuntura política espanyola durant els períodes en què el carrer es va denominar Enna, podem constatar que eren períodes autoritaris o dictatorials.

L'any 1874, es produeix la restauració borbònica, després de la curta experiència de la Primera República. Es mantindrà el nom de carrer Enna durant tot aquest període monàrquic, també durant la dictadura del general Primo de Rivera i, després de la Segona República, es recuperarà durant el franquisme; Enna

podia ser, doncs, el nom d'una batalla, d'un personatge ideològicament conservador o autoritari, potser un militar.

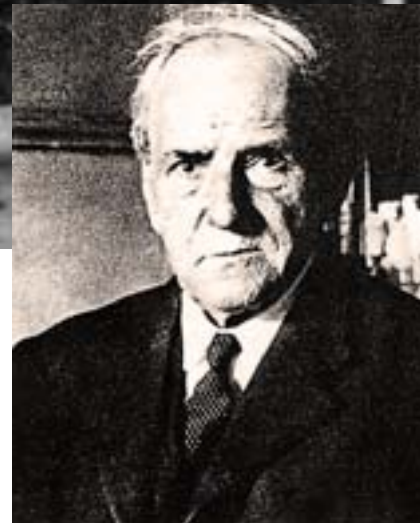
Com que el nomenclàtor de carrers no dona informació dels carrers antics, va ser necessari demanar informació al web de la seu electrònica de l'Ajuntament de Barcelona. Al cap d'uns quants dies, l'Institut Municipal d'Informàtica envia-va aquesta resposta:

"D'acord amb els nostres arxius, el nom d'Enna, feia referència segons transcripció literal a "General español, muerto en la Isla de Cuba cuando la revolución por la independencia de dicha isla". Així, doncs, es tractava d'un militar. Aquest nou descobriment ens permetia ampliar la informació sobre el general."

Manuel de Enna (abreviat Ena) y Sas va ser un general español, nascut a Loarre (Oscà) el 1801, i mort al cafetal de Reunión, Cuba, el 18 d'agost de 1851, en acció heroica. Defensava l'illa contra escamots de filibusters comandats per Narciso López, que havia estat mariscal de camp de l'exèrcit espanyol, que pretenia la invasió i la independència de Cuba, amb la complicitat dels EUA.

El *Diario del Alto Aragón*, en un article dedicat a la nissaga dels Ena, publicat el 10 d'agost de 2009, explica els fets relatats per seu ajudant:

"Herido el general Ena, se dirigió a una casa inmediata acompañado por el facultativo del regimiento Barcelona,

Ramon Turró i Darder

Don Francisco de Asís Caballero, el héroe de cien batallones sufría con la resignación de los valientes la extracción de la raquílica cuanto traidora bala, que veinticuatro horas después había de robar a la patria un servidor honrado y fiel, al ejército una de sus brazos más esforzados, a su triste esposa el hombre más virtuoso de la tierra, y a sus numerosos amigos un modelo de hidalguía y sinceridad poco común".

Finalment, el general Enna va ser enterrat com un heroi, amb tots els honors, al temple del Pilar de Saragossa, a la capella de Santa Anna, en un monument sepulcral de marbre, el 15 de juliol del 1852.

El cronista de Barcelona, Víctor Balaguer, que va ser l'encarregat de realitzar la proposta de la nova toponímia dels carrers de l'Eixample, escriu en el seu llibre *Las calles de Barcelona*, l'any 1865, "la calle Enna debe formar parte del ensanche. Diósele este nombre en recuerdo del general Enna, el cual hace pocos años murió en la isla de Cuba, cumpliendo con su deber, cuando tuvo lugar la intentona de López para proclamar la

independencia de aquella isla".

Aquests són alguns dels fets i de l'entorn històric que van comportar la decisió de dedicar un carrer del Poble nou al general Enna. Però, quina relació va tenir el general Enna amb el Poble nou o amb Barcelona? Resulta que la seva mare, Felipa de Pinós i de Copons, nascuda a Barcelona el 1775 i també la seva dona, Narcisa Pastors, eren catalanes. La seva mare era filla de Josep de Pinós i Sureda, Marquès de Santa Maria de Barbarà, regidor perpetu de la ciutat de Barcelona (1792-1806) i vinculat a la noblesa catalana.

A tall de conclusió, els fets històrics de la seva mort, que van representar l'exaltació de la fidelitat a la pàtria i els valors militars d'heroïcitat i valor, la seva vinculació a la noblesa catalana i a la ciutat de Barcelona, així com també la forta implicació del comerç català amb Amèrica a partir del 1778, poden ser elements per explicar la decisió de posar el nom d'Enna a un carrer del Poble nou i també per decidir, en altres moments històrics, el seu canvi per carrer Ramon Turró.

Els noms dels carrers són referències històriques del passat i del present. Vet aquí, en el nom d'un mateix carrer, dues maneres contraposades d'entendre el valor i el servei a la comunitat.

Andreu Isern

Arxiu Històric del Poble nou

Estudiants a casa Companyia a canvi d'allotjament

Després de tota una vida en família, moltes persones acaben vivint soles quan arriben a una certa edat. Aquesta situació, acceptada per molts amb tota normalitat, pot arribar a ser molt difícil per a uns altres.

Així, hi ha molta gent gran que se'n va a viure amb els fills o que marxa a centres residencials. Altres, en canvi –dones sobretot–, prefereixen quedar-se a casa seva mentre puguin valer-se per si mateixes. Per a aquestes persones, si no volen estar soles, hi ha una bona solució: tenir la companyia d'un estudiant (noi o noia) a casa.

D'una banda, els joves que vénen de fora de Barcelona cerquen allotjament a la ciutat. De l'altra, a molta gent gran que viu sola li agradaria estar acompanyada, sobretot a les nits. Amb aquesta solució s'estableix una bonica relació d'amistat i convivència entre les dues generacions.

Tal com passa en qualsevol tracte, hi ha certes normes i requisits que s'han de complir. Un és l'obligació de passar un període de prova que es fa per veure la compatibilitat de les parelles.

Els estudiants, per la seva part, es comprometen a pagar el seu menjar, a netejar l'habitació, a no portar visites, a no fumar, a sopar a casa, a respectar l'hora d'arribada al vespre i a mantenir la resta de normes establertes. Com a compensació, poden gaudir d'una nit lliure el cap de setmana per anar a casa seva.

El respecte mutu és la base d'aquestes convivències intergeneracionals i uneix interessos comuns en benefici de totes dues parts: companyia per a la gent gran i allotjament per als joves.

Amics de la Llar
Mare de Deu del coll, 61 baixos
Tel: 934 369 651

Mes informació: www.amicsllar.com

Amics de la Llar:

- Entitat social registrada al departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya amb el n. 503030 i també a la FATEC.
- Experiència de més de 14 anys duent a terme aquestes convivències a Barcelona ciutat.
- Diploma de FiraGran 2012 atorgat pel Conseller de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, J.L. Claries, en reconeixement a la trajectòria d'Amics de la Llar en suport a la gent gran que viu a Barcelona.

Quan el cor
pensa

La Flor de Drap

Al carrer Dr. Trueta, poc abans d'arribar a la Rambla, l'Ateneu La Flor de Maig continua la seva lluita per transformar el Poblenou. Al primer pis de l'Ateneu, al fons del passadís a la dreta, hi ha una habitació. A la paret més gran destaca un mural amb una serralada de muntanyes i un grup de dones amb un cor per cap i un cabdell a les mans. Al mig, dins un cercle groc, s'hi llegeix: "La Flor de Drap".

—És maco, oi? El cercle, infinit, representaria la vida, el cabdell que porten seria el fil de la vida, les muntanyes representen la serralada de Montserrat, un lloc màgic, i les dones van amb faldilla perquè així estan unides directament amb la mare terra. Els cors són els seus caps perquè pensen amb el cor. Són dones...

La Dolors ens explica el que la pintora volia transmetre amb aquest mural que representa La Flor de Drap. Aquest projecte d'intercanvi i recollida de roba, impulsat per l'Ateneu La Flor de Maig, va néixer ja fa un any, el 15 de desembre del 2012, coincidint amb l'aniversari de la creació de l'Ateneu. Crear, transformar, reciclar, intercanviar i comprar roba amb criteris ètics o responsables amb la intenció d'esdevenir una alternativa al model actual de consum desmesurat i injust, marcat pels interessos econòmics de les grans empreses. L'objectiu és oferir cada dimecres de 17 a 20 hores un espai de "Tenda de roba gratis", on es poden realitzar "arranjaments de peces de roba" i "tuning tèxtil - transformació de peces de roba", a

més de convertir-se en un punt de trobada del teixit col·lectiu del barri. La roba, la moda, com a element creatiu, de reafirmació i de transformació, fins i tot, social. Aquest va ser el motiu que va atreure la Dolors, una dona del barri d'uns cinquanta anys, a participar en aquest grup.

—Ami el que m'agrada és l'intercanvi, que les persones puguin aprofitar roba d'altres persones, sobretot gent necessitada. La nostra obsessió és no anar a una gran superfície a comprar... Quan compres uns texans, no es pensa, per exemple, en la quantitat d'aigua que es gasta per fabricar-los a nivell industrial. Això té una conseqüència ecològica negativa i hauríem de ser-ne conscients. Hem d'intentar cuidar el medi ambient, fer un ús racional de la roba, en això la crisi ens ha fet reflexionar sobre què necessitem realment.

La Dolors ordena la roba, la classifica i va emmagatzemant-la als diferents espais. Ella no cus. En canvi, la Dioni, és tota una experta.

—Jo vaig venir a l'Ateneu i vaig preguntar quines coses es feien, per poder col·laborar i implicar-m'hi. Em va agra-

dar molt aquest projecte. A mi el que m'interessa és ajudar gent que no en sap i ensenyar-n'hi. Així també es col·labora a fer possible l'autoocupació. Cadascú fa la seva, però s'intenta crear un grup. El que passa és que tenim un grup molt divers i es tracta de consolidar-lo. Quedem cada dimecres i aquí la roba no es ven, s'intercanvia. La gent ve, agafa unes coses i en deixa unes altres. I nosaltres reciclem aquesta roba.

Hi ha peces que es tornen a donar tal qual, les que estan pitjor serviran per fer retalls i d'altres es modificaran per fer una nova peça totalment diferent de l'original. D'una camisa surten davantals i armetes molt originals. Uns texans vells es converteixen en una faldilla moníssima i no hi falta l'última moda, el trapillo. De samarretes de cotó velles en fan cabdells de trapillo de colors variats.

—L'altre dia van portar una catifa preciosa feta amb trapillo, de molts colors, era molt maca. —La Mercè interromp la feina. D'uns seixanta anys, viu a la Rambla i cada dimecres ve a fer mitja a l'Ateneu. —Ara estic fent una bufanda, ja arriba l'hivern...

Al centre de la sala, la Rabila i la Malika remenen entre una muntanya de roba i van triant, roba de nen, roba d'adult, aquesta per a retalls... La Rabila té uns cinquanta-cinc anys, prové del Marroc i estudia a Can Felipa amb Apropem-nos. Va ser una amiga la que li va parlar d'aquest projecte i li va interessar.

—Jo el que sé fer és brodar. El que m'agradaria és poder vendre les coses que faig.

La Nadia, més jove, és l'amiga que la va portar a La Flor de Drap.

—A mi em van parlar d'aquest projecte des d'Apropem-nos. Sé cosir a màquina i a mà, però no, fer patrons, i el que faig és aprendre a fer coses que no sabia, conèixer dones diferents i perfeccionar l'idioma. També m'agradaria poder vendre el que faig.

Durant aquest any La Flor de Drap ha participat en mercats d'intercanvi de roba i mercats de les artesanes locals i en trobades i espais col·laboratius sobre roba justa. Puntualment s'han organitzat tallers temàtics de creació tèxtil DIY (Do it yourself).

—Ens va sortir un projecte molt guapo que ens van encarregar des de l'AMPA de l'Arenal de Llevant per fer uns pantalons, una feina remunerada que ens va fer molta il·lusió. Es va pensar crear, dins del grup, una part dedicada a l'artesanía. Les companyes del Marroc van fer unes bosses de pa i també tenim, a part de la roba, bosses i complements, tot fet amb material reciclat. Aquest mes de setembre vam anar al merkadillo popular que van organitzar al barri de la Plata durant la festa major.

La Dioni ens explica les diferents activitats que s'han pogut dur a terme gràcies a l'esforç comú. Amb unes màquines de cosir que els han cedit —algunes gairebé històriques—, il·lusió i moltes ganes, aquest grup divers de dones lluita per tirar endavant La Flor de Drap. Perquè pensant amb el cor es poden fer grans coses, "juntas ho podem fer tot".

WEB: <http://ateneuflordemaig.wordpress.com>
MAIL: flordedrap@gmail.com
BLOG: <http://flordedrap.blogspot.com.es>

Esther Racionero Zamel

Andreu Meixide:

“Hoy en día la distribución de una película es un clic”

Los proyectos audiovisuales de Andreu se cuecen en el espacio NiuArt del Poblenou. Licenciado en Arquitectura, este barcelonés es programador del BccN Barcelona Creative Commons Film Festival. Ha realizado *Marquesa*, *Soy Rambla* y *Bloc dels Pescadors: Barceloneta*.

Ha impartido clases en centros universitarios sobre cultura audiovisual en la era digital y sobre la relación cine y arquitectura.

¿Cómo cambia uno de profesión a los 30?

Trabajaba como arquitecto en un estudio cuando me apunté a un curso de cine documental. Gracias al curso, dirigí mi primer proyecto *Marquesa*, que rodamos mientras trabajaba. Tardé un año en montarlo porque sólo podía hacerlo por las noches. Mientras distribuía *Marquesa*, surgió la oportunidad de hacer el *Bloc dels Pescadors*, y fue cuando decidí cerrar la etapa como arquitecto. Ese proyecto requería dedicación completa y fue el empujón que necesitaba.

¿Cómo surgen las oportunidades?

En este caso, surgió por un amigo. Me enteré que el Ayuntamiento de Barcelona empezaba un proceso de mediación entre técnicos municipales, arquitectos y vecinos para conseguir la rehabilitación del bloque de los Pescadores, en la Barceloneta. Es un edificio histórico que agrupa 11 comunidades de vecinos, formadas por 160 familias de raíces pescadoras. Era necesario llegar a un acuerdo entre las diferentes partes. El Ayuntamiento decidió dedicar una partida para documentar todo el proceso de mediación, porque era complejo. Y en

ese momento aparecí yo, con mi primer documental bajo el brazo. Les gustó lo que había hecho, y también mi perfil de arquitecto y realizador y decidieron confiar en mí.

¿Ha sido un gran reto profesional?

Y lo sigue siendo. Esta webserie documental se plantea de manera observacional, sin entrevistas ni interpelaciones directas a los protagonistas. El objetivo es incidir lo mínimo posible en el propio proceso, procurando ser más un observador que un agente implicado. Y esta manera de trabajar me apasiona, porque es poco invasiva. Intento documentar “lo intangible”. Pero como dice el director portugués Pedro Costa, “el cine es paciencia”.

¿Y cuándo se agota esa paciencia?

De momento llevo tres años trabajando en el proyecto, hasta que finalicen las obras... Mi paciencia se basa en estar ahí cada día, en el terreno, con los implicados. Integrarme en su paisaje habitual como uno más, para poder llegar a grabar la cotidianidad, intentando que el artificio del cine afecte lo menos posible la escena, que es la pura realidad. Al principio para ellos yo era el “Andreu TV”, y en cuestión de tiempo, me he hecho invisible, como si fuera un mueble más del lugar. Eso tiene un precio muy alto: tiempo.

Bueno, tiempo tienes porque estás medido también en el BCN Creative Commons, un festival referente sobre licencias libres.

El objetivo es dar visibilidad a películas que están realizadas bajo licencia *Creative Commons*. Son proyectos que se han planteado la relación con Internet, en clave positiva. Fomentamos el debate acerca de los derechos de autor en la era digital, porque corren muchos mitos.

¿Como cuáles?

No es cierto que sólo usen licencias libres los cineastas amateurs, ni que esa licencia signifique gratis total, sino que el autor es el que decide cómo se explota su obra. En nuestra sociedad impera un discurso conservador que cree que nada debería cambiar. Pero una herramienta como Internet lo cambia todo. La red significa compartir, y compartir por lo general de forma libre. Hoy en día la distribución de una película es un clic, pero no se quiere replantear la industria en base a esa realidad, porque a unos pocos les va bien tal como está.

El reto es que esa nueva realidad sea viable económicamente...

Claro, es lo que el festival quiere investigar y debatir. Hay que estar abiertos a nuevas maneras de producir y distribuir películas. La rentabilidad de los proyectos tiene que llegar por otras vías, que no sea exclusivamente el pago por acceder.

Pero ahí entra el tema de la piratería.

Ese es el problema porque nuestro debate no va por ahí. Nos “criminalizan” porque creen que estamos a favor de que sea todo gratis. Por ejemplo, el último capítulo de *Breaking Bad* no se podía ver en España. Ni siquiera dándole de alta en EUA con una IP falsa. En cambio, todas las secciones de cultura de los grandes medios publicaron la crítica del final de la serie. ¿Y son los mismos medios que critican la piratería en sus portadas!

Parece que los nuevos canales de comunicación te interesan...

Sí, estoy organizando el primer festival de narrativa transmedia de Es-

paña, que será en Zaragoza el próximo febrero. *Transmedia* es un tipo de relato donde la historia se despliega a través de múltiples medios y plataformas de comunicación, y donde una parte de los consumidores asume un rol activo. Pensar en todos los canales (ordenador, tableta, móvil...) para explicar una historia o un concepto.

¿Y tienes planes para el Poblenou?

Me encantaría trabajar en este barrio. El proyecto de la Rambla lo hemos seguido de cerca, porque hacemos mucha vida aquí. Me interesaría filmar también el cementerio por la noche. Otro lugar que me parece increíble es un edificio que hay detrás de mi estudio, por la calle Llacuna. Empezaron a construir el parking y el sótano, pero sólo llegaron a hacer el sótano porque se quedaron sin dinero. Es un espacio inmenso. Pero es como un cadáver, porque nadie podrá utilizarlo.

Eva Murgui

Periodista @evamurgui

Poblenou eco-eficiente

**Entre tod@s,
podemos mejorar
nuestra educación
básica en energía
y calidad de vida,
informándonos
para poder
tomar decisiones
inteligentes
individual y
colectivamente**

La puerta de Eco-Working BCN está siempre abierta para consultas, pero también para organizar gratuitamente charlas, presentaciones y talleres sobre temas de sostenibilidad (auto-consumo, bio-arquitectura, reformas con bio-construcción, certificado de eficiencia energética, tejados verdes, cosmética natural...).

Consejos sobre el ahorro energético en casa

Con la llegada del invierno y la bajada de las temperaturas, el frío nos viene a llamar a la puerta de casa. Frente al aumento continuo del coste de la energía, muchas familias no podremos hacer frente a nuestra "hipoteca energética" este invierno y será difícil calentar nuestras casas para tener un nivel básico de comodidad y bienestar. ¿Qué soluciones hay?

El fin de la energía barata y la pobreza energética

Con el crecimiento en la producción de petróleo ha crecido la longevidad, la salud, la calidad de vida y los avances tecnológicos de nuestra especie. Pero también ha provocado sobrepoblación, contaminación, calentamiento, guerras y luchas de poder. Hemos llegado al final de la etapa de la energía barata.

Entre tod@s, podemos mejorar nuestra educación básica en energía y calidad de vida, informándonos para poder tomar decisiones inteligentes individual y colectivamente. Así podremos vivir mejor, usando menos energía, con una dependencia energética menor.

¡Ganemos al frío!

Generalmente nuestras casas están mal aisladas. Quiere decir que la temperatura de las paredes y ventanas de fachada suele ser baja. Esto hace que perdamos más calor de nuestro cuerpo hacia estas superficies y sentimos frío.

Podemos usar cortinas densas o materiales cálidos, y colgarlos en las paredes para que tapen toda la fachada (dejando libres los radiadores!). Lógicamente, si tenemos persianas, las bajamos por la noche y así perdemos menos calor por las ventanas.

A medio plazo, la mejor solución es aislar nuestra casa y cambiar las ventanas por otras de mayor calidad.

El sol calienta y (de momento) es gratis:

A veces no nos damos cuenta de que el sol que entra por las ventanas nos da calefacción gratuita.

Si nuestra ubicación lo permite, podemos aprovecharnos de esta fuente de energía gratuita, asegurando que

el sol pueda entrar por las ventanas en las fachadas este, sur u oeste durante el día (subiendo persianas y abriendo cortinas).

Las filtraciones de aire:

El aire entra en nuestras casas por todas las fisuras que hay en las paredes, y sobre todo por puertas, ventanas, y cajas de persianas.

Podemos ir por toda nuestra casa, identificando las filtraciones y tapándolas con cintas o burletes en puertas y ventanas. Por lo tanto, tenemos que asegurar de ventilar bien la casa durante algunas horas del día, abriendo las ventanas, ¡preferentemente cuando hace más calor afuera y cuando esté apagado el sistema de calefacción!

Agua caliente sanitaria:

Durante el invierno, el agua que nos llega a casa de la red de suministro está más fría que en verano, porque la temperatura del suelo por donde pasan las tuberías es más baja. Esto quiere

decir que aumenta el gasto de agua caliente sanitaria.

Podemos usar duchas ahorradoras y/o colocar perlizadores en la salida de todos los grifos. Esto nos puede ahorrar hasta un 50% del agua y un 50% de la energía que necesitamos para calentar agua.

No se puede mejorar lo que no se mide:

¿Sabemos cuánto gastamos en electricidad, calefacción, y agua? Muchas veces lo único de que nos damos cuenta es que pagamos cada vez más.

Podemos llevar un seguimiento diario o semanal de los contadores de luz, gas y agua, para que dispongamos de una mínima cantidad de información. Con esta información, sabremos por donde más se nos escapa la energía y podemos actuar en consecuencia.

Tom Deforce,
(EcoLAB CanNova, Consultoría Medioambiental,
tom@cannova.net)

Oliver Style,
(Consultor Energético, ProGETIC scp, ostyle@progetic.com)

un projecte de qualitat
fet realitat

HABITATGES PROTEGITS AL POBLENOU

Hace 8 meses que se ha instalado la iniciativa ECO-WORKING BCN en Poblenou, en la calle Ciutat de Granada 69b. Un local compartido entre eco-emprendedores. Autónomos y pequeñas empresas activas en temas de sostenibilidad y ecología comparten su oficina en esta misma dirección y además se identifican como un lugar referente a la bio-construcción, eficiencia energética, incubadora para emprendedores y la gestión de residuos.

Eco-Working BCN colabora con la Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, ofreciendo su servicio de consultoría y técnico en la eficiencia energética, y divulgando conocimiento i buenas prácticas a través de la revista *El Poblenou*.

Eco-Working BCN, C/ Ciutat de Granada 69b, Poblenou – Barcelona, 936 241 667

La veritat sobre els Reis Mags

Nadal és una època màgica per als més petits. Són uns dies en què la seva innocència es manifesta en la seva màxima expressió. Els fem creure que la màgia existeix, en forma de Tió, de Pare Noel o de Reis Mags. Creem coartades i excuses perquè aquest gran secret s'allargui al màxim.

Però hi ha un dia que els nens es fan una mica més grans i s'assabenten de la veritat sobre els Reis. Hi ha un abans i un després d'aquest dia. Tant per als nens com per als pares. Fa poc em va passar una anècdota que em va fer reviure aquell moment: Estàvem al parc de darrere l'acadèmia i hi havia dos alumnes que estaven discutint. M'hi vaig acostar per saber què passava.

—Escolta, Marc —deia en Xavi—, m'ha dit en Pau que els Reis són els pares.

—Però, Xavi, no veus que no pot ser? Els pares són dos i els Reis són tres! —i en Marc va marxar somrient i convençut a jugar a futbol.

En Marc es va quedar callat i pensatiu.

—És clar —va dir, i el va seguir.

No sé si realment s'ho creien o s'ho volien creure. O van aplicar el sentit de la lògica amb molt d'encert o bé algú havia explicat a en Marc aquesta història per protegir-lo de la “veritat”.

I nosaltres com hem d'actuar? Dient o reforçant que “els pares són dos, i els Reis, tres”? O bé explicant la veritat?

Us proposem unes quantes eines per poder gestionar aquest moment:

Acompanyar-lo en la seva emoció: acollint-lo físicament, si així ho necessita, per exemple, abraçant-lo. És molt important no distreure'l ni negar-li l'emoció. Perquè només vivint el ventall d'emocions (no n'hi ha de bones ni de dolentes) aprenem a conviure-hi.

Deixar-li espai/temps perquè processi això que li passa: Frustració? Decepció? Ira?

En el cas de dir la veritat sobre els Reis, explicar-li el perquè hem col·laborat en aquest “engany”. Li podem explicar que forma part de la nostra cultura i l'origen d'aquesta tradició i que aquesta s'ha anat seguint al llarg de molts anys i moltes generacions.

Ajudar-lo a situar-se en aquesta nova situació. Recordar-li els moments màgics i d'il·lusió que ha viscut i que ara ell té l'oportunitat de fer-los viure als més petits i la responsabilitat de seguir guardant el secret.

Demanar-li perdó si ho necessita.

Bea Parra (llicenciada en educació social)

Lídia Roca (llicenciada en comunicació)

JumpingClay Barcelona Poblenou
“Per aprendre jugant” c/ Ramon Turró, 75
08005 Barcelona
www.jumpingclaybarcelona.com

Ana Lage

El parc Les Culleres no és per a nens i nenes

Com ja us vam avançar a la revista del maig passat, un grup de famílies de l'escola La Llacuna del Poblenou vam decidir afrontar els conflictes que genera el fet que els nens juguin a l'interior de l'illa de Rambla/Llacuna/Pallars/Llull. Com ja deveu saber, els veïns de la zona van redactar una carta mostrant el seu malestar, que ens van fer arribar tant a nosaltres com a l'escola Asunción de Ntra. Sra., de la Rambla.

Vam decidir oferir una resposta constructiva i vam treballar per dissenyar una redistribució senzilla dels usos de la plaça amb l'objectiu que la inclusió d'elements de joc i l'eliminació de mobiliari perillós facilités la convivència en un espai petit i complex, que comparteixen cada dia un centenar d'infants a la sortida de l'escola, juntament amb els veïns i veïnes dels habitatges, la ludoteca que es troba dins el parc, els treballadors de les oficines dels voltants i d'altres persones que el fan servir com a zona de pas donat que té diversos accessos.

Aquest projecte va ser presentat a la tècnica del barri del Districte al febrer d'enguany. Donada la seva bona disponibilitat i la seva reiteració que es tractava d'un punt d'antics i constants conflictes pendents de solucionar, se'ns va instar a una nova reunió durant el mes de maig en la qual, conjuntament, podríem anar concretant les actuacions a realitzar.

En aquesta reunió, se'ns va reiterar la bona disponibilitat del Districte, però la manca de pressupost per dur-les a terme. Després de mesos d'insistència (amb l'ajuda de l'Associació de Veïns i l'AFA de l'escola) i, després d'anunciar-nos per fi una partida pressupostària, el dia 22 d'octubre va tenir lloc la reunió en què se'ns va demanar una proposta de prioritats i fases d'actuació. Per a aquesta reunió es va convocar, a banda de les persones sotasignants, l'arquitecte del Districte, el tècnic de serveis, la tècnica de barri, la nostra escola, l'AFA de la nostra escola, el president de la comunitat de veïns, l'agència gestora de dita comunitat, un representant de la ludoteca i l'Associació de Veïns.

Després d'escoltar la proposta i d'insistir en els conflictes de convivència per totes les parts allà representades, el Districte ens va fer saber que “es rentaria la cara a la plaça”. Ja estava decidit. En resum: es replantaran els parterres amb vegetació nova allà on s'havien projectat zones de jocs infantils, s'inclouran dos arbres per tenir ombra i es posaran alguns bancs, a més d'una taula de ping-pong. Se'ns informa que potser més endavant, si hi ha pressupost, es buscarà on posar algun joc infantil. Un rentat de cara que deixarà l'espai igual de desproveït d'elements de joc per als nens i nenes i que no ajudarà en absolut a la bona convivència de totes les parts.

La frustració que sentim és MAJÚSCULA donat que la proposta del Districte i la despesa prevista (18.000 euros) servirà per oferir, únicament i puntual, una millora de l'aspecte de la plaça, que tots agraïm, però que no es correspon amb les necessitats manifestades pels usuaris. És imprescindible ampliar la zona de joc dels infants i facilitar-los els elements i espais nets i segurs, només així serà possible una correcta convivència.

Amb la proposta de l'Ajuntament, efectivament, es millorarà l'aspecte estètic de la plaça, però això en cap cas es correspondrà amb les òbvies demandes d'endreçar l'espai tenint en compte les necessitats del seu ús real: molts nens i nenes en un petit espai inundat de parterres que no es poden tocar. On han quedat les alternatives de jocs per als infants? Els nostres representants es limiten a assegurar-nos que el possible incivisme infantil serà vigilat i, inclús, penalitzat per la Guàrdia Urbana. ¿No és més econòmic i, per descomptat, ètic, facilitar espais de joc als nens i nenes en comptes d'amenaçar-los? Senyors del Districte: el lloc hi és, només cal donar-li l'ús adequat!

Leila Cantamessa, Cyntia Emmi,
Ana Lage i Núria Rius

infantil - primària - secundària - infantil - primària - secundària - infantil - primària - secundària

●● atenció individualitzada ●● autonomia i responsabilitat ●● treball cooperatiu ●● mètode científic ●● llengües estrangeres ●● tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement ●● convivència i educació emocional ●● voluntariat i valors ●● educació musical i artística ●● educació esportiva ●● compromís amb l'entorn ●● participació de les famílies ●●

PREINSCRIPCIÓ 2014-2015

Sessions informatives i portes obertes:
25 de gener, 1, 8 i 15 de febrer de 2014
A les 10:00 i a les 12:00

Us convidem a conèixer el nostre projecte:
Demaneu informació al: 93 225 13 24 o a
info@voramar.cat

ESCOLA

VORAMAR

www.voramar.cat

c/ Ramon Turró, 130-138 - 08005 - Barcelona
Tel. 93 225 13 24 - info@voramar.cat

Segueix-nos:

